

**Självständigt arbete i förstaämnet
svenska och lärande
15 högskolepoäng, grundnivå**

Hur användningen av digitala verktyg kan främja läslusten hos unga studenter

*How the use of digital tools can promote the reading enthusiasm of
young students*

Hanna Tillawi
Sara Doski

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i
gymnasieskola, 300 högskolepoäng
Självständigt arbete på grundnivå 15 hp

Examinator: Anders Agebjörn
Handledare: Catarina Economou

Slutseminarium 2023-01-14

Förord

Kunskapsöversikten är skriven av Hanna Tillawi och Sara Doski. I arbetsprocessen har vårt samarbete fungerat väl, då vi samarbetat och arbetat systematiskt med sökprocess, metod och resultat. Kunskapsöversikten baseras på tio valda vetenskapliga artiklar som valts ut i en strukturerad sökprocess. Artiklarna fördelades mellan oss för att få en större fördjupning av artiklarnas innehåll och för att också bidra till en utökad systematisk litteraturöversikt. Under arbetsprocessen har vi haft en kontinuerlig dialog där vi arbetat tillsammans via Zoom eller på Malmö universitet för att kunna diskutera och skriva på arbetet. Vi läser till ämneslärare med inriktning mot gymnasiet och har svenska som förstaämne, därför är forskningsområdet som valts relevant för vår utbildning och vårt förstaämne. Forskningsområdet fokuserar på läslust med hjälp av digitalisering och målet med kunskapsöversikten är att identifiera vilka faktorer som är centrala för att främja läslusten hos elever och därmed stödja lärares arbete med läsning, men också vårt eget. Dagens digitalisering och utmaningen att upprätthålla elevers läslust har väckt en nyfikenhet i oss om hur olika digitala verktyg så som applikationer och internet kan bidra till en främjad läslust hos dagens elever.

Abstrakt

Dagens samhälle präglas av ny teknologi och digitalisering, vilket har en stor påverkan på skolans utbildning och undervisning. Syftet med kunskapsöversikten är att analysera forskning som utforskar hur digitala verktyg kan användas för att främja elevers läslust samt läsförmåga. Frågeställningen är: På vilka sätt kan digitala verktyg användas i skolan för att främja elevers läslust? Genom att använda kombinationer av sökord och olika avgränsningar identifierades tio relevanta artiklar som rapporterade studier utförda i såväl Sverige som i andra länder. Underlaget består av ungdomar i åldrarna 14 till 19. Resultatet visar att digitala verktyg i undervisningen kan vara effektiva för att främja elevers läslust och läsförmåga. Däremot kan det förekomma utmaningar av inkludering av digitala verktyg i skolmiljön. Slutsatsen är att digitala verktyg utgör en resurs som kan ha en positiv inverkan på elevers läslust och läsförmåga, förutsatt att dessa digitala verktyg används på rätt sätt.

Nyckelord: *Applikationer, Digitala verktyg, Digitalisering, Läsförmåga, Läslust.*

Innehållsförteckning

Förord	1
Abstrakt	1
Innehållsförteckning	3
1. Inledning	4
1.1 Begreppsdefinition.....	5
1.2 Syfte och frågeställning.....	6
2. Metod	7
2.1 Avgränsning och urvalskriterier.....	7
2.2 Sökprocess.....	8
2.3 Material.....	11
2.4 Analysmetod.....	15
2.5 Metoddiskussion.....	18
3. Resultat	20
3.1 Internet och kommunikativa verktyg i skolan.....	20
3.2 Applikationer som ett digitalt verktyg.....	22
3.3 Inkludering av datorer i en lärandemiljö.....	24
4. Diskussion	26
5. Slutsats	29
Referenser	30
Bilagor	32
Bilaga 1: Sökord och engelska termer.....	
Bilaga 2: sökningsöversikt.....	

1. Inledning

Dagens samhälle präglas av ny teknologi och digitalisering, vilket har en stor påverkan på skolans utbildning och undervisning. Vårt intresse riktas mot hur skolan anpassar undervisningen till digitaliseringen och hur detta kan främja elevers läslust. Skolverket (2017) skriver att barn och unga idag bekantar sig med läsning och skrivning med hjälp av teknologin: "Idag möter och praktiserar barn och unga läsande och skrivande på många olika sätt tack vare tekniska innovationer" (s. 1). En central fråga väcks om hur digitala redskap kan användas för att främja elevers läslust.

En central del i svenskämnetts syfte är att uppmuntra elever till läsning: "Undervisningen ska stimulera elevernas lust att tala, skriva, läsa och lyssna och därmed stödja deras personliga utveckling." (Skolverket u.å). Vidare står det att samhället och digitaliseringen har en påverkan på språket och sättet att kommunicera på. Man strävar efter att ge eleverna de verktyg som behövs för att utveckla sina förmågor att orientera sig, sovra, läsa, och kommunicera i dagens digitala textvärld: "Samhällets utveckling och digitaliseringen påverkar språk, språkbruk och former för kommunikation. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att orientera sig, läsa, sovra och kommunicera i en vidgad digital textvärld med interaktiva och föränderliga texter." (Skolverket u.å). Om olika digitala verktyg har en positiv inverkan på elevers läslust kan det här fungera som förutsättningar för att eleverna ska utveckla ett intresse och en förmåga för läsning.

Vi vill ta reda på hur man kan främja elevers läslust med hjälp av digitala verktyg i skolan för att eleverna i framtiden ska kunna dra nytta av kunskapen och intresset av läsning på ett effektivt sätt. Läslust inbegriper och genererar läsförmåga som är viktig för att klara av skolämnena. I vår kunskapsöversikt kommer vi att fokusera på läsningen i skolans

verksamhet och hur digitaliseringen kan komma till användning i klassrummet för att främja elevers läsning.

1.1 Begreppsdefinition

Ordet *Läslust* förekommer kontinuerligt i denna kunskapsöversikt. Ordet *läslust* är ett sammansatt ord som utgörs av verbet *läsa* och substantivet *lust*. SAOL (2015) definierar ordet *lust* som en känsla av glädje, nöje och begär. Därför definierar vi ordet *läslust* som en positiv inställning till läsning, men även en drivkraft och vilja till att läsa, lust att läsa och begär att läsa. Det här går hand i hand med svenskämnetns syfte: “Undervisningen ska stimulera elevernas lust att tala, skriva, läsa och lyssna och därmed stödja deras personliga utveckling.” (Skolverket, u.å)

Eftersom läslust främjar nödvändig läsförmåga för att klara skolämnena är begreppet *läsförmåga* också relevant. Vi väljer att utgå ifrån skolverkets (2016) definition av läsförmåga: “**Läsförmåga** definieras som två samspelande övergripande processer - god avkodningsförmåga och god läsförståelseförmåga.” Den tekniska sidan av läsförståelsen, tolkandet och meningsskapandet bör vara i balans för att skapa en god läsförmåga.

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med arbetet är att systematiskt granska och belysa forskning som utforskar hur digitala verktyg kan användas för att främja elevers läslust och läsförmåga. Med digitalisering och digitala verktyg vill vi utforska interaktionen av digitala verktyg i undervisningen och hur det kan förbättra läsoplevelsen. Det innebär en inkludering av plattformar, verktyg och digitala resurser för att främja läslusten och läsförmågan.

Vår kunskapsöversikt besvarar följande fråga:

På vilka sätt kan digitala verktyg användas i skolan för att främja elevers läslust?

Genom att besvara denna frågeställning kan vi få en tydligare bild om hur ungdomars läslust och läsförmåga kan påverkas med hjälp av dagens digitalisering.

2. Metod

I kommande avsnitt kommer sökningsprocessen och urvalet av källor att redovisas, användningen av olika databaser, sökmetoder, nyckelord till sökning, samt tillvägagångssätten och processen till val av källor. Urvalskriterier kommer att presenteras, då detta är en kunskapsöversikt där det skett en systematisk sammanställning och analys av artiklar för att komma fram till ett resultat. Det kommer också redovisas hur källorna är relevanta i förhållande till frågeställningen och processen till att välja de mest relevanta artiklarna.

2.1 Avgränsning och urvalskriterier

Vi valde att göra särskilda avgränsningar för att begränsa arbetet med hjälp av olika kriterier. De första kriterierna vi använde i sökprocessen var *Peer Review*, *doktorsavhandlingar* och *licentiat*. De här kriterierna användes för att säkerställa så trovärdiga och kvalitativa källor som möjligt. Ursprungligen var avsikten att initialt begränsa urvalet till gymnasiet. Vi ansåg att detta var mest relevant då vi studerar till ämneslärare med inriktning till gymnasiet. Däremot, för att hitta internationella artiklar valde vi sökord som: "upper secondary education", "upper secondary school", "secondary education", "secondary school" och "high school" då alla skolsystem i olika länder skiljer sig åt och elever börjar skolan i olika åldrar. Efter en systematisk granskning av artiklar och urval av de tio mest relevanta noterade vi att deltagarna i de valda artiklarna var i åldern 14 till 19 år. Vi har inte gjort någon avgränsning om det är nationella eller internationella skolor utanför Sverige, dels för att det fanns ett begränsat antal artiklar från Sverige, men även för att det inte har någon betydelse vilket land som artikeln kommer ifrån. Det kan visserligen finnas skillnader beroende på skolsystem i skolor runt om i världen, men vi ser digitaliseringen som en global process som troligtvis har liknande effekter över hela världen. Vi har begränsat artiklarna utifrån att det är språkämnen och inte andra ämnen eftersom vi läser till svensklärare och frågeställningen grundar sig i det svenska språket, men eftersom majoriteten av alla artiklar är internationella, avgränsade vi

det till endast språkundervisning oavsett vilket språk det talas i landet. Den språkundervisning vi utgått ifrån är majoritetsspråkundervisning, till exempel Engelska i England och svenska i Sverige. Detta gjorde att vi valde bort många artiklar som handlade om andra ämnen än språk, till exempel matematik och historia. Detta kan påverka vårt resultat då vi uteslöt många artiklar och de kan ha bidragit till ett annorlunda resultat.

Vi har också avgränsat artiklarna till perioden 2013 till 2023 för att inkludera forskning från det senaste decenniet och ta hänsyn till digitaliseringens ständiga utveckling. När vi avgränsade detta årsspann blev det ett rimligare antal artiklar att gå igenom. Vi inkluderade studier som fokuserar på läsning av all typ av litteratur eftersom intresset kan skilja beroende på vad eleverna tycker om att läsa. Detta val beror på att syftet med litteratur är att undersöka hur digitala verktyg kan användas för att främja läslust generellt, inte för att främja läsning av en viss typ av litteratur. Vi har valt att inkludera artiklar som handlar om läsförmåga också, eftersom läslust främjar nödvändig läsförmåga. Därför tyckte vi begreppet *läsförmåga* också är relevant.

2.2 Sökprocess

När vi sökte upp artiklar använde vi oss av databaserna Swepub, ERIC via EBSCO och ERC. Under vår sökningsprocess försökte vi identifiera relevanta artiklar till vårt arbete genom att granska titlar och sammanfattningar. När vi valde artiklar läste vi först titeln på alla sökresultat för att kunna identifiera vilka artiklar som möjligtvis kunde vara relevanta för vårt arbete. Vi läste sedan artiklarnas abstrakt för att ännu en gång finna de artiklar som var mest relevanta. Under denna process uteslöts artiklar som inte uppnådde våra urvalskriterier, till exempel de artiklar som berörde annan undervisning än språk eller var inriktade på yngre elever.

Vi började med att söka i Swepub eftersom vi började att leta efter svenska artiklar. I Swepub finns det inga undre sökfält, så för att kunna få ett så brett sökresultat som möjligt markerade

vi varje sökfält med parenteser och AND mellan varje nytt sökfält. Vi började med sökningar som (Digitala Verktyg) AND (Läslust) AND (Gymnasium). Efter sökningarna togs beslutet att *gymnasium* kan vara ett svårt kriterium att förhålla sig till eftersom det fanns ett väldigt begränsat antal artiklar. Här hade vi kunnat fortsätta söka med *gymnasium* sedan en stjärna efter, därför är det en möjlig felkälla. De träffar vi fick var bland annat rapporter från Skolverket som inte var användbara till våra ändamål. Därför sökte vi upp referenserna som användes i rapporterna och hittade en relevant doktorsavhandling. Vi fortsatte att söka med synonymer för att eventuellt få andra träffar, så som (multimodalitet) AND (Läslust) men fick inga träffar. Därmed fick vi inte så mycket träffar på Swepub och valde därför att söka vidare till internationella källor.

För internationella källor använde vi oss av databaserna ERIC via EBSCO och ERC. Under sökprocessen upptäckte vi svårigheter med att hitta artiklar som matchade vår definition av *läslust* eftersom vår definition inte nödvändigtvis stämmer överens med andra definitioner av ordet *läslust*. Samtidigt finns det inte någon direkt översättning från svenska till engelska. Vi fick därför översätta sökorden till engelska för att få det så likt vår definition av läslust som möjligt. Vi sökte därför med ord som: “Reading AND promot* OR encourag* OR improv* OR motivation*” De sökord vi utgick från var: reading* AND “digital tools” OR “digital resources” AND “upper secondary education” OR “upper secondary school” OR “secondary education” OR “secondary school” OR “high school” AND promot* OR encourag* OR improv*. Se bilaga 1: *Sökord och engelska termer*. Vi fick olika träffar på de olika databaserna. På EBSCO via ERC fick vi endast fem träffar, medan på ERIC fick vi elva stycken. För förtydligande se bilaga 2: *sökningsöversikt*. Sedan började vi ändra och lägga till sökord som: “Sweden OR swedish” “Language” “digital tools” OR “digital resources OR computers OR iPads OR tablet” vilket gav betydligt fler träffar. Vid ett tillfälle fick vi 160 träffar, varpå vi granskade alla titlar och filtrerade bort irrelevanta artiklar.

Till skillnad från Swepub har ERIC via EBSCO och ERC sökfält, så varje sökord står i ett eget sökfält med AND mellan. I ERIC och ERC använde vi oss av OR för att kunna inkludera så många synonymer som möjligt för att sedan få så många resultat som möjligt. Detta gjorde vi inte på Swepub vilket också är en möjlig felkälla. Vissa sökord satte vi inom citattecken just för att säkerhetsställa att orden förekom i ordningen de angivits, till exempel “upper secondary education”. Utan citattecken hade orden kunnat förekomma spridda i texten. Begreppet *upper* hade funnits i ett stycke, medan *secondary* hade hamnat i ett annat. Till sist satte vi en stjärna i slutet av ordet som går att böja. Detta för att få sökträffar på alla möjliga suffix som ordet kan ha. Till exempel “improv*, improve, improvement.” Eftersom vi inte valde några artiklar från Swepub kunde vi göra avgränsning från 2013 till 2023 och därför finns inte denna avgränsning med på sökningar på Swepub.

2.3 Material

I kommande avsnitt kommer de tio valda artiklarna presenteras i en tabell där författare, år, titel och publikationstyp, syfte och frågeställning, studiens sammanhang, teoretiskt ramverk, metod och material samt resultat redovisas.

Artiklarnas gemensamma tema utforskar användningen av digitala verktyg för att främja läslusten och läsförståelsen hos elever. Majoriteten av de valda artiklarna har studerat lektioner med engelska som andraspråk och förstaspråk. Alla artiklar är publicerade inom ramverket 2014 till 2020. Artiklarna belyser olika aspekter med användningen av digitala verktyg i undervisningen och dess påverkan på elever, elevers motivation, engagemang och prestation inom läsning. Det som skiljer artiklarna åt är den typ av digitala verktyg som används. Från att undersöka elevernas uppfattning om internets effektivitet för lärandet till användningen av olika applikationer och reality-spel som kan bidra till en förbättrad läsförmåga och ett ökat läsintresse. Studierna ger insikter om den växande rollen av digitala verktyg inom skola och utbildning, men även dess potential till att stödja elevers läsutveckling, men också motivation och lust till läsning.

Metoderna som användes i de olika artiklarna skiljer sig åt och erbjuder olika perspektiv. Genom att ha en bredd av olika metoder kan man få en mer omfattande förståelse av hur digitala verktyg kan påverka läsförmågan och läslusten. Några återkommande metoder som används i artiklarna är olika mätningar i form av observationer, före - och eftermätning, gruppintervjuer och enkätmaterial. Det många av artiklarna har gemensamt är att de frågar eleverna vad de tyckte om användningen av de digitala verktygen i slutet av varje studie och inkluderade elevernas synpunkter i resultatet.

Författare, år	Titel + publikationstyp	Syfte + fråga	Studiens sammanhang	Teoretiskt ramverk	Metod och material	Resultat
Abdulrahman, Al-muwallad 2020	English as a foreign language (EFL) learners perceptions on the effectiveness of the internet to enhance their learning. Artikel, peer review. <i>Educating for the future. 8(3) S. 25-31.</i>	Syftet: Vilken betydelse och roll internet har i elevers läsning. - Vilken attityd har elever gentemot internet?	Engelska språkavdelningen, Generaldirektoratet för utbildning i Jeddah, Saudiarabien.	Internetanvändning och läsundervisning. Lärande miljö och multimedia.	En deskriptiv analytisk metod användes. Undersökningen gjordes på 50 manliga studenter i åldern 18 till 19 år.	- Elevers läslust och förståelse för läsning ökade i samband med internetanvändning. - Eleverna hade även en positiv inställning till det digitaliserade arbetssättet, däremot hade eleverna bristande kunskap på färdigheter på att använda verktyget.
Al-bogami, Elyas 2020	Promoting middle school students engagement through incorporating ipad apps in EFL/ESL classes. Artikel, peer review <i>SAGE Open. 2020 S. 1-18.</i>	Syftet: Ta reda på hur Ipad-applikationer kan användas i skolundervisningen, samt främja elevers engagemang i engelska som andraspråk. - Hur användbara är applikationerna? Hur engagerade blir eleverna? Och hur lätta är applikationerna att använda?	Institutionen för europeiska språk och litteratur, fakulteten för konst och humaniora, King Abdulaziz University.	Konstruktivism som vägleder implementeringen av iPad i engelska)	konvergent parallell design för att undersöka hur användningen av Ipad påverkar elevers engagemang. Studien genomfördes på 20 flickor i mellanstadiet i Saudiarabien.	- Eleverna föredrog de digitala apparna före de traditionella läroböckerna.
Blomgren	Den svår fångade motivationen:	Syftet: Se studiemotivationen	Forskare vid Göteborgs	Socialkognitiva motivationsteorier	Niondeklassare från tre olika	- Eleverna hade en positiv syn på digitala

2016	elever i en digitaliserad lärmiljö. Doktorsavhandling 78-91-7346-896-1 (pdf)	och prestationen hos eleverna i en digitaliserad lärmiljö.	universitet.	.	skolor. Gruppintervjuer och enkätmaterial.	resurser. - Eleverna visade positiva resultat på deras prestation och motivation inom läsning.
Hutchison. C, Colwell 2014	The potential of digital technologies to support literacy instruction relevant to the common core state standards. Artikel, peer review <i>FEATURE ARTICLE</i> 58(2) S.147-156.	Syftet: Hur lärare kan använda digitala verktyg för att främja elevers läslust och anpassa undervisningen. - Kan digitala verktyg i undervisningen främja elevers läsförmåga?	biträdande professor i läskunnighet vid Iowa State University. biträdande professor i läskunnighet vid Old Dominion University.	Breddad syn på läs - och skrivkunnighet. Multimodal kommunikation.	Systematisk litteraturgenomgång av studier från 2000-2013 som undersökte användningen av digitala verktyg för att främja läsförmågan i klassrummet på elever i åk 6-12.	- Eleverna hade ett ökat engagemang med användningen av digitala verktyg. - Möjliggjorde en kreativitet, samarbete och uttryck av idéer i ett bredare perspektiv.
Mohammadian, Sead, Shahi 2018	The effect of using video technology on improving reading comprehension of Iranian intermediate EFL learners. Artikel, peer review <i>Advance in language and literary studies</i> 9(2) S. 17-23.	Syftet: Hur digitala verktyg kan användas i undervisningssammanhang och om de påverkar elevernas läskunnighet. - Har inlärning genom videoteknologi någon signifikant påverkan på att förbättra läsförståelsen hos iranska mellannivåelever i engelska?	Fakulteten för ledning och humaniora vid Chabahar Maritime University, Chabahar, Iran.	Fyra språkfärdigheterna: lyssnande, tal, läsning och skrivning.	30 elever har haft olika undervisningar i två veckors tid. Undersökning gjordes på eleverna före och efter perioden.	- Användningen av videoteknologi förbättrar elevers läsförståelse som läser engelska. - Elever fick högre motivation att lära sig.
Morgan	Creating a class blog: A strategy	Syftet: Vad digitala verktyg, främst	Doktor via University of	Vygotskijs socialkonstruktivi	Blogg till för läxor, uppgifter,	- Genom digitala verktyg, såsom

2015	that can promote collaboration, motivation, and improvement in literacy. Artikel, peer review <i>The university of southern Mississippi.</i> 51(1) S. 27-31.	bloggar, kan ha för inverkan på elevers läs - och skrivkunskaper. - Har digitala verktyg en positiv inverkan på elevers inläring?	Southern Mississippi.	stiska perspektiv.	regler, projekt och läroplan.	bloggar, främjades elevernas läsintresse. - Det underlättar för lärare att följa elevers arbetsprocess via bloggar.
Morgan 2014	Using digital story projects to help students improve in reading and writing. Artikel, peer review <i>The university of southern Mississippi.</i> 51(1) S. 20-26.	Syftet: Belysa vikten att inkludera digitala redskap i undervisningen. - Hur kan digitala berättarprojekt främja elevers läs- och skrivfärdigheter?	Doktor via University of Southern Mississippi.	Digital didaktik.	Datorer med skrivverktyg för att skriva noveller.	- När elever får skriva berättelser på dator istället för med penna och papper kan de inkludera ljud, bild och färg vilket motiverar eleverna till att läsa liknande berättelser. - Att inkludera digitala redskap i undervisningen kan gynna elevers inläring.
Revelle, Wilson-Yo ungblood, Schneider 2020	<i>Whats in your feed: Navigating the digital divide to advocate for diverse texts</i> 50(1) S. 14-19.	Syftet: Hur lärare kan använda digitala verktyg i skolan. - Hur kan man främja elevers engagemang i läsning och skrivning?	Biträdande professor. Bibliotekarie. Högstadielärare.	Stödja social-emotionell inläring.	Studien använde sig av en databas där eleverna fick tillgång till oändlighet med litteratur så att varje elev kunde hitta något i deras intresse.	- Positiva resultat vid användandet av de olika databaserna. - Stödjer lärares och elevers samspel. - Ökad elevförståelse, arbets kvalitet och engagemang hos eleverna.

Schreuder, Savitz 2020	Exploring adolescent motivation to read with an online YA book club. Artikel, peer review <i>Clemson University, Clemson, South Carolina. 59(3) S. 260-275.</i>	- Syftet: fördelarna med online bokklubb mellan gymnasieelever och universitetsstudenter. - Vad har online bokklubb för effekt på elevers läsmotivation?	Clemson University, Clemson, South Carolina.	Läsmotivation, samarbetsaktiviteter, online-bokklubbers roll i formandet av elevers läsinträsse.	Ett verktyg som innehöll 20 frågor för att göra en för- och eftermätning i en gymnasieklass.	- Majoriteten av eleverna som deltog uppgav att de fick en mer positiv syn på läsning. - Elevernas läsmotivation hade ökat med hjälp av online-bokklubb och samarbetet med universitetsstudenterna.
Tobar-munoz, Baldiris, Fabregat 2017	Augmented reality game-based learning: Enriching students experience during reading comprehension activities Artikel, peer review <i>SAGE Open. 55(7) S. 901-936.</i>	Syftet: Hur användningen av AR-spel påverkar elevers läsförmåga i en pedagogisk miljö. - Gynnans elevers läsförmågan med hjälp av AR-spel?	Forskare vid Universitat de Girona.	Whole Language-filosofi. Aktiviteter för att gynna elevers motivation och intresse.	51 tredje till sjätteklassare från Colombia använde AR-spel och 40 frågor eleverna fick besvara.	- Inga större skillnader i studieresultaten. - Stora skillnader i elevernas engagemang. Eleverna uppgav att det var roligare att läsa med hjälp av spelet som användes.

2.4 Analysmetod

När tio källor var valda började vi behandla källorna. För att så effektivt som möjligt bearbeta källorna delade vi upp de tio källorna vi valt och läste fem var och skrev en mer djupgående

sammanfattning. Sedan läste vi varandras sammanfattningar och artiklar för att till sist kunna skriva resultatet tillsammans. När vi hade sammanfattat källorna började vi bearbeta dem och utgick ifrån Brauns och Clarkes (2008) olika faser:

Fas 1: Bekanta sig med materialet till arbetet: Vi läste igenom fem artiklar var och sammanfattade dem för att sedan kunna fördjupa sig i de valda källorna. Vi funderade även på olika sätt att kategorisera våra artiklar.

Fas 2: Kategorisera källorna: Vi valde att kategorisera våra artiklar utifrån de digitala redskap som användes i studierna. Denna indelning hjälpte oss att organisera och förstå hur digitala verktyg användes för att främja läslusten i olika sammanhang. För att göra detta använde vi de anteckningar vi tagit när vi sammanfattade och läste våra artiklar. Vi skapade en lista där vi noterade vilken typ av digitala verktyg varje artikel använde sig av. Detta resulterade i tre huvudkategorier:

1. *Internet och kommunikativa verktyg i skolan*: Denna kategori inkluderade användningen av olika online-plattformar såsom webbplatser, bloggar och videofiler som en del av undervisningen för att främja läslusten.
2. *Applikationer som ett digitalt verktyg*: I denna kategori placerade vi studier som fokuserade på användningen av olika applikationer eller program, inklusive spel, skrivverktyg och presentationer (t.ex. PowerPoints), för att främja läsintresse och läsglädje.
3. *Inkludering av datorer i en lärandemiljö*: Denna kategori omfattade studier som undersökte skillnaderna i elevernas prestationer och läslust i en klassrumsmiljö där datorer används jämfört med en klassrumsmiljö där datorer inte används.

Genom att dela in artiklarna i dessa tre kategorier kunde vi analysera och jämföra olika tillvägagångssätt och verktyg som användes för att främja läslusten och läsförståelsen hos elever i olika pedagogiska sammanhang, samt vilka tillvägagångssätt som var effektiva och inte. Det gav oss också möjligheten att identifiera mönster inom forskningen kring

användningen av digitala redskap för att främja läsning och lärande. Kategorin *Inkludering av datorer i en lärandemiljö* anser vi är ytterst relevant för att få en helhetsbild på hur olika digitala verktyg kan främja läslusten och läsförmågan. Det ger ett bredare perspektiv på hur den digitaliserade lärandemiljön kan påverka motivationen och lärandet, som till exempel inkludering av datorer i skolan. Doktorsavhandlingen som är vald syftar till att belysa fördelarna med att integrera digitala enheter, främst datorer i undervisningen för att främja elevers läslust och läsförståelse i en allt mer digitaliserad värld. Genom denna indelning belyser vi också läsaren att inte alla digitala verktyg är med i kunskapsöversikten, utan endast ett visst antal. Detta gör att läsaren inte antar att kunskapsöversikten tar sig an alla digitala verktyg.

Fas 3/4: Bearbeta kategorierna och förtydliga: Efter att ha kategoriserat våra artiklar kände vi att en ytterligare kategorisering inte var nödvändig. Vi kände att det var tillräckligt för att resultatdelen ska kunna besvara vår frågeställning. Vi ansåg att de befintliga kategoriseringarna var tillräckliga och tydligt adresserade vår forskningsfråga.

Fas 5: Ytterligare bearbetning och eventuella underrubriker: Vi valde att kategorisera artiklarna utifrån olika digitala verktyg som nämnts ovan och på detta vis knyter det an till vår frågeställning vilket gör det enklare att se en koppling mellan artiklarna och hur de olika verktygen påverkar läslusten hos unga.

Fas 6: Utvärdering och resultat av det man vill framföra och presentera: Vårt resultat av fas 6 är resultatdelen, alltså vår bearbetning av källorna för att besvara frågeställningen.

2.5 Metoddiskussion

När vi började söka artiklar försökte vi primärt finna källor som rörde den svenska skolan, men efter sökningarna började vi läsa internationella artiklar också då antalet artiklar som rörde svenska skolor var begränsat. Vi har inte avgränsat artiklarna baserat på länder eftersom läslust inte förändras beroende på land eller skolsystem. Läslusten är befintlig oavsett skolsystemets uppbyggnad. Eftersom nio av tio artiklar kommer från olika länder har vi valt att avgränsa det till majoritetsspråkundervisning. Vårt intresse ligger i läslusten inom majoritetsspråkundervisning och inte i andra ämnen. Därför valde vi artiklar där de använt digitala verktyg för att främja inläring och motivation till läsning i språk. Här kan vi gått miste om artiklar som handlar om andra ämnen än språk som kan ha påverkat vårt resultat, och därför kan arbetsreliabilitet variera beroende på urval och artiklar som valts.

Den största felkällan i vårt arbete är vår sökprocess. Vi hade enkelt kunnat få fram fler artiklar, vilket troligtvis hade påverkat vårt resultat, genom att använda fler synonymer till både *läslust* och *digitala verktyg*, såsom *digitala resurser*, *onlineverktyg*, *läsintresse*, *läsglädje* eller *läsengagemang*. Vi fick hjälp av biblioteket med sökprocessen men vi valde ändå att utesluta Swepub efter ett fåtal sökningar vilket vi ångrar. Denna felkälla påverkar vår kunskapsöversikt genom att vi missar viktig tillgänglig forskning, vilket gör att vårt resultat kanske är snedvridet eller ger en ofullständig bild av vad som egentligen är fallet. Vi kan också ha missat forskning som innehåller andra perspektiv och ytterligare insikter. Dessutom valde vi artiklar utifrån titeln och om den innehöll ord som digitala verktyg, läslust eller synonyma termerna vi använde oss av. Vi kan ha missat relevanta artiklar som kan ha haft en titel utan dessa begrepp, men ändå haft ett relevant innehåll. Detta är en möjlig felkälla som kan påverka vårt resultat.

Fem av de tio valda artiklarna inkluderar elevers perspektiv och hur deras läslust påverkades av de digitala verktygen som användes i respektive artikel. Den andra halvan presenterade

resultat utifrån data från vardera studier och vad forskning tror gynnar elevers läslust. Vi har valt att inkludera två olika perspektiv för att få ett mer nyanserat svar på vår frågeställning, därför har vi medvetet valt att ha olika artiklar utifrån olika perspektiv.

De tio valda artiklarna är alla väldigt positiva till digitala verktyg i undervisningen, vilket resulterar i en subjektiv bedömning. Detta tenderar till att vårt resultat framhäver de positiva bitarna med digitala verktyg eftersom vissa artiklar inte nämner några eventuella befintliga nackdelar. Därmed kan validiteten möjligtvis ifrågasättas till viss del i vår kunskapsöversikt eftersom det inte ger en fullständig korrekt bild av vad som undersöks då det inte blir objektivt och kan därmed påverka resultatet. Vi har också inte med alla digitala verktyg som finns. Det finns oändligt många, säkert en del effektivare än andra. Vi har inte selektivt valt vilka digitala verktyg som inkluderas i denna kunskapsöversikt, utan gått på artiklarnas innehåll och inte vilka digitala verktyg som tillämpas. Detta kan också påverka validiteten då det möjligtvis finns digitala verktyg som inte främjar läslusten och som inte är med i kunskapsöversikten. Detta är också en motivering till valet av uppdelningen av resultatet, vi vill göra läsarna medvetna om att alla digitala verktyg inte tas hänsyn till i denna kunskapsöversikt.

3. Resultat

I kommande avsnitt kommer en analys av artiklarna att presenteras med utgångspunkt från vår frågeställning. Strukturen i detta avsnitt är, som nämnt ovan, uppdelat i tre kategorier: *Internet och kommunikativa verktyg i skolan*, *Applikationer som ett digitalt verktyg* och *inkludering av datorer i en lärandemiljö*.

3.1 Internet och kommunikativa verktyg i skolan

Digitala verktyg, internetbaserade resurser och webbplatser har visat sig effektiva för att främja elevers läslust och läsförmåga. Genom att till exempel använda bloggar och onlinebokklubbar har eleverna fått möjlighet att interagera med varandra, vilket har ökat deras läslust och läsförmåga.

Morgan (2015) beskriver ett typ av undervisningsverktyg i form av en blogg. Bloggen ger elever chansen att ta kontakt med andra elever för att chatta och umgås via nätet. Ett annat sätt att låta elever interagera med varandra för att främja läslusten är med hjälp av en onlinebokklubb. Schreuder och Savitz (2020) utförde en studie i USA efter att ha sett ett minskat intresse i läsning på fritiden. Schreuder och Savitz skapade en onlinebokklubb för gymnasieelever i årskurs 12 tillsammans med en grupp universitetsstudenter. Eleverna fick välja litteratur, för att öka chansen att de finner litteraturen intressant. Sedan fick de läsa och diskutera boken online med universitetsstudenter. Morgan skriver att när elever får chatta med varandra online ökar elevernas läslust men även läsförmågan: "When students use blogs to communicate with those overseas, the process contributes to a love of literacy." (s. 2). Elever utvecklar kunskap när de kommer i kontakt och samarbetar med andra, vilket eleverna gör på bloggen. På samma sätt får eleverna som deltog i onlinebokklubben samarbeta och komma i kontakt med andra elever, även universitetsstudenter. Även i Mohammadians, Seeds och Shahis (2018) studie har de iranska studenterna påverkats positivt i sin läsförmåga med hjälp av kommunikationen genom videoteknologin. Mohammadian, Sead och Shahi delade

upp eleverna i två grupper och lät den ena gruppen ta del av videomaterial medan den andra hade en vanlig undervisning utan digitala verktyg. Den grupp som hade en undervisning som inkluderade videomaterial presterade bättre i läsförmåga än den andra gruppen. Av de elever som deltog var det 63 procent som uppgav att det var mycket roligare att diskutera böckerna över länk med universitetsstudenter eftersom de gav gymnasieeleverna nya synvinklar och tankeställare (Schreuder och Savitz 2020). De tre studierna fick liknande resultat då eleverna fick en positiv syn på läsning. Tack vare onlinebokklubb fick majoriteten av gymnasieeleverna en positiv inställning till läsning och de såg fram emot att läsa (Schreuder och Savitz 2020). Eleverna som fick ta del av bloggen uppgav att de blev mer motiverade i skolan eftersom de upplevde undervisningen mer fördelaktigt, vilket i sin tur främjar elevernas läsinträsse enligt Morgan. Med hjälp av videomaterial presterade eleverna bättre vilket skapade en motiverande miljö för läsning (Mohammadian, Sead och Shahi 2018).

Ett annat sätt där digitala verktyg kan främja elevers läslust är med hjälp av internet och olika webbsidor. Revelle, Wilson-Youngblood och Schneider (2020) lät eleverna ta del av en webbsida där dem fick tillgång till ett större utbud av litteratur än vad skolbiblioteket erbjöd. Detta gjorde att fler elever kunde finna litteratur som intresserar dem vilket resulterade i att det blev roligare att läsa. I studien som Abdulrahman (2020) utförde fick eleverna delta i internetbaserade aktiviteter i språk. Eleverna som deltog uppgav att de tyckte undervisningen blev mer intressant med internetbaserade aktiviteter, och därför blev undervisningen roligare. Eleverna var också övertygade om att internet gav meningsfulla möjligheter och att de förbättrade sin läsning med hjälp av internet. I båda studierna har internet och webbresurser lockat elever till läsning då de får utföra uppgifter och läsa litteratur de finner intressant och på detta sätt blir det främjand läsning, vilket stöds av både Revelles, Wilson-Youngbloods och Schneiders samt Abdulrahman studier. Revelle, Wilson-Youngblood och Schneider såg även hur elever med lässvårigheter kunde nyttja webbsidan. Inte nog med att eleverna kunde läsa litteratur som intresserar dem och såg läsandet som en frivillig aktivitet istället för en tråkig skoluppgift, kunde eleverna även få stöd i läsningen med hjälp av olika hjälpmedel

som fanns på webbsidan. Detta gjorde att läsningen underlättades för eleverna, vilket resulterade i att eleverna tyckte det blev roligare att läsa.

Sammanfattningsvis kan vi alltså konstatera att litteraturen ger flera exempel på hur digitala verktyg har främjat elevers läslust och läsförmåga. Framför allt visar vår analys att genom interaktion med andra elever med hjälp av digitala verktyg ökar elevers motivation och skapar en mer engagerande läsmiljö i skolan.

3.2 Applikationer som ett digitalt verktyg

Digitala applikationer har blivit en integrerad del av modern undervisning, med flera studier som visar deras positiva effekter på elevernas läslust och läsförmåga. Olika typer av digitala applikationer kan vara i form av AR-spel eller applikationer som fungerar som redskap för att öka elevers läslust. Detta har visat sig gynna elevers läsförmåga och majoriteten av studierna uppger att eleverna finner läsandet roligare med hjälp av olika applikationer. Trots att vissa artiklar innehåller skrivande, är betoningen på att stimulera läsningen.

Det finns många typer av applikationer som kan användas i undervisningen. Tobar-munoz, Baldiris och Fabregat (2017) använde sig av spel. Studien utfördes i Colombia med elever som hade sämst resultat i PISA. Här fick eleverna ta del av ett AR-spel som var designat för förbättring av läsförmåga. AR står för *augmented reality* och är spel där digitalisering och verklighet blandas med hjälp av till exempel en mobiltelefon. Spelet var inspirerat av de traditionella "pop-up-böckerna" gjorda på kartong som bildar en tredimensionell effekt när boken öppnas. När eleverna tog bild på sidan i boken bildades spel med frågor på varje sida som eleverna fick besvara för att ta sig vidare i sin läsning. Eleverna delades in i två grupper då den ena gruppen fick läsa med AR-spelet medan den andra gruppen fick läsa vanligt, men de besvarade samma frågor. I likhet med Al-bogamis och Elyas (2020) studie användes olika applikationer som Ibook, Popplet och Poll everywhere, där Poll everywhere också

inkluderade olika quiz och spel. I båda studierna visade eleverna en stor uppskattning till applikationerna och i båda studierna uppgav eleverna ett ökat engagemang i läsning. I Tobar-munoz, Baldiris och Fabregats studie jämfördes resultaten från de två grupperna och man såg ingen större skillnad i innehållet av svaret. De två grupperna hade svarat likadant men den grupp som fick läsa med hjälp av AR-spelet hade svarat mer konkret och informativt än enkelt och kort som gruppen utan AR-spelet hade svarat. Det man såg skillnad på var elevernas intresse. Intresset hos eleverna som fick använda appen hade ökat eftersom spelet medförde ett engagemang och majoriteten av eleverna uppgav att de tyckte det var mycket roligare att läsa med hjälp av spelet och att de gärna hade velat göra det igen. I Al-bogami och Elyas studie visade eleverna en större uppskattning för läsningen och deras engagemang ökade.

Ett ytterligare exempel på hur applikationer visat sig vara användbara i undervisningen är Morgans (2014) studie där eleverna fick ta del av ett verktyg när de skulle skriva noveller. Morgan menar att elever föredrar teknologin över att läsa böcker, och därmed bör man inkludera teknologin i undervisningen för att motivera eleverna till läsning med redskap de är bekanta med. Eleverna fick med hjälp av skrivverktyg på datorn skriva sina egna noveller. Här kunde eleverna lägga in bilder, ljud och färg, sedan fick de läsa varandras texter. Vikten här ligger inte på skrivförmågan, utan när de fick läsa varandras noveller uppgav eleverna att det var mycket roligare att läsa med hjälp av bilder, ljud och färg som fanns i novellerna och därför främjade denna typ av digitala verktyg läslusten. Hutchison och Colwell (2014) använde sig också av olika applikationer som fungerar som verktyg. Hutchison och Colwell lät elever i årskurs 6 till 12 använda PowerPoint och Webbsidedesign för att skapa olika multimodala texter. Med hjälp av dessa applikationer kunde eleverna läsa och tolka poesi i samband med att integrera bilder, ljud och färg. Morgan skriver att de här typer av verktyg i undervisningen ökar elevernas motivation till läsning oavsett läskunnighet: "Digital storytelling can also be used to help reluctant readers become excited about literacy. When students lack motivation to read as a result of being poor readers, they often avoid reading and consequently fail to improve as much as those who read more." (s. 4) Hutchison och

Colwell kom också fram till att applikationerna möjliggjorde att alla elever, oavsett nivå, kunde få stöd, vilket resulterade i ett större engagemang hos eleverna.

Avslutningsvis visar ett flertal studier att digitala applikationer har en betydande positiv effekt på elevers läslust och läsförmåga. Genom att använda AR-spel och andra applikationer som stimulerar läsintresset, har eleverna fått ett ökat engagemang för läsning.

3.3 Inkludering av datorer i en lärandemiljö

I dagens samhälle sker en snabb digitalisering, vilket väcker debatten kring inkludering av digitala verktyg i skolan. I detta avsnitt inkluderas endast en doktorsavhandling där perspektivet om vi ska inkludera digitala verktyg i skolan är nödvändigt eller inte. Här utfördes mängder med studier där det resulterade i att elever som använt digitala resurser i undervisningen har förbättrat sina resultat markant, där av läslusten också. Doktorsavhandlingen belyser de fördelar med att inkludera digitala verktyg i skolan.

Enligt Blomgren (2016, s. 33) har debatten om hur man ska inkludera digitala verktyg i skolan blivit mer och mer omdiskuterad i samband med den snabba digitaliseringen. Blomgren menar att digitala resurser som till exempel datorer behövs i skolan eftersom elever ska förberedas till arbetslivet som troligtvis kommer kräva digital kompetens. Det finns också ett stort antal studier som påvisar att de elever som fått använda digitala resurser i sin undervisning har drastiskt förbättrat sin prestation i skolan. Ett ytterligare argument till att inkludera datorer i skolan är att elevers motivation baseras på deras studieresultat (Blomgren 2016, s. 32). Om ett större antal elever kan prestera bättre i skolan med hjälp av datorer kommer ett större antal elever öka sin studiemotivation och detta inkluderar elevers läs och skrivlust. Det finns också studier som påvisar att elevers motivation till skolan och elevers läsintresse främjas av datorer eftersom eleverna finner undervisningen roligare (Blomgren 2016, s. 33).

När man inkluderar datorer i skolan kan man variera undervisningen för att få med så många elever som möjligt. Blomgren (s. 130) skriver att eleverna själva uppger att en varierad undervisning ökar deras studiemotivation och ger en positiv attityd till lärande. Om undervisningen är för monoton och statisk kan eleverna snabbt tappa intresse och bli ointresserade av skolarbetet. Eleverna berättar att en varierad undervisning gör det roligare att gå i skolan och de blir motiverade att läsa och lära sig (Blomgren 2016, s. 130).

Tillsist utfördes en enkät där eleverna fick frågan om hur de ställde sig till användningen av datorer i skolan. Av eleverna var det 94% som uppgav att det var positivt, 5% tyckte varken det var bra eller dåligt och endast 1% var negativa till datorer i skolan. Enligt eleverna blev skolarbetet mycket roligare tack vare datorerna och elevernas motivation ökade i alla aspekter, läsning, skrivning, inläring, undervisning (Blomgren 2016, s. 154).

Sammanfattningsvis visar forskningen tydligt på fördelar med att inkludera datorer i skolan. Studier har konsekvent visat att elever som använder datorer i sin undervisning har presterat bättre i skolan, gynnat deras läslust och motivation. Majoriteten av eleverna upplevde att användningen av datorer i skolan förbättrade deras motivation och intresse för skolan, inklusive läslust och deras läsförmåga.

4. Diskussion

I detta avsnitt kommer vi att diskutera resultaten och knyta an till skolverkets läroplan för gymnasieskolan (GY11). Syftet med denna kunskapsöversikt är att ta reda på vilka sätt digitala verktyg kan användas i skolan för att främja ungas läslust och läsförmåga. Det har utforskats genom en sammanställning av tio vetenskapliga artiklar som sammanställts. Vi kommer även att relatera resultatet till professionen och diskutera eventuella brister i arbetet.

När det kommer till digitala verktyg ser vi en potential för att främja elevers läslust. I en digitaliserad miljö ser vi att resultaten har varit positiva. Vi anser att skolan borde följa med i digitaliseringens utveckling i samhället. Det stödjer också skolans uppdrag: "I ett allt mer digitaliserat samhälle ska skolan också bidra till att utveckla elevernas digitala kompetens. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse av hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling." (Skolverket 2011)

Bortsett från att digitala verktyg ger möjligheter till att främja elevers läslust så finns det andra möjligheter som skapas när man inkluderar digitala verktyg i undervisningen. Al-bogami och Elyas (2020) skriver att elever finner undervisningen generellt mycket roligare och uppskattar skolundervisningen. Vi tycker att det är viktigt att ta hänsyn till elevernas åsikter om undervisningen, när eleverna upplever undervisningen roligare finns det större chans att de generellt blir mer motiverade i skolan, vilket i sin tur leder till bättre studieresultat. Man måste dock ha i åtanke att det är viktigt att ge eleverna realistiska förväntningar och att allt i skolan inte är underhållande. En annan möjlighet med digitala verktyg är att elever med lässvårigheter kan få mer stöd och hjälp i sin läsning. Detta tror vi kan leda till att de finner läsningen roligare eftersom det inte blir en lika stor utmaning som om de läst på egen hand. Detta kan också kopplas till läroplanen: "Stimulera, handleda och stödja eleven och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever i svårigheter." (Skolverket 2011). Lärare har som plikt att ge elever med svårigheter stöd i skolan. Skulle

digitala redskap göra läsningen både effektivare och roligare för eleverna, tror vi att det kan ha långsiktiga positiva effekter. Att inte bara förbättra läsförmågan utan också finna glädje i att läsa kan ge många fördelar i framtiden. Vi tror bland annat att elever som finner glädje i att läsa också blir mer motiverade till skolan och lärandet. Kopplingen mellan digitala verktyg och främjad läslust innebär att elever som inte bara ser läsning som ett måste och en behövlig färdighet, utan som också ser läsning som en tillfredsställande aktivitet har större chans att ändra sin inställning till skolan. Vi tror att de här eleverna blir mer benägna att engagera sig och delta mer och bättre i sitt skolarbete.

Det förekommer också utmaningar. En av utmaningarna som Morgan (2014) nämner är lärares brist på kompetens när det gäller digitala verktyg. Vi tror att om en lärare saknar kompetens och erfarenheter av digitala verktyg väljer de att inte inkludera det i undervisningen eftersom de inte känner sig trygga nog att använda digitala verktyg. Enligt Skolverket (2011) är skolans ansvar att varje elev ska ha tillgång och kunna använda digitala verktyg för att bland annat söka information och kunna hantera digitala verktyg: "Skolans ansvar är: /.../ kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande." (Skolverket 2011). Här ser vi vikten i att främja lärares kompetens när det gäller användning av digitala verktyg. När lärare gång på gång blir utsatta för digitalisering kommer lärare med tiden att känna sig mer bekväma i att inkludera dem i undervisningen, men också att elever har rätt till att använda digitala verktyg i sin undervisning. En annan utmaning som kan uppstå är att elever använder datorerna på fel sätt (Abdulrahman, Al-Muwallad 2020). Eleverna kan använda internet till annat än till skolarbetet. Vi anser att det finns enkla lösningar på detta problem. Till exempel att man måste begränsa användningen av digitala verktyg så eleverna inte får full tillgång till alla hemsidor.

En möjlig felkälla i denna kunskapsöversikten är validiteten. De valda artiklarna var alla väldigt positiva till digitala verktyg i skolan och därför nämndes inte många möjliga utmaningar eller konsekvenser. Självklart finns det fler utmaningar med inkludering av

digitala verktyg i skolan än vad som nämns i artiklarna och därför kan vi inte objektivt säga att resultatet stämmer överens med verkligheten då prioriteringen i artiklarna fokuserar på digitaliseringens möjligheter.

Hur kan detta påverka framtiden som lärare? Eftersom digitala verktyg har en positiv inverkan på elevers läslust kommer digitala verktyg att inkluderas mer i skolan och göra lärandet mer spännande och interaktivt för eleverna, vilket i sin tur kommer att leda till en främjad läslust och läsförmåga. Att lärare måste ha större kunskap i digitala verktyg kan vara en möjlig konsekvens för framtida yrkesprofessioner. Framtida lärare kommer troligtvis behöva mer digital kompetens för att kunna inkludera digitala verktyg på ett effektivt sätt i undervisningen. Med tanke på den fortsatta digitaliseringen kan det bli ännu mer komplicerat och lärarna måste ständigt vara i fas med digitaliseringen för att det så effektivt som möjligt ska fungera i undervisningen. Då kanske lärarutbildningen ändras för att utbilda lärares digitala kompetens. Det skapar många möjligheter, som att digitala verktyg i undervisningen kan stärka kommunikationen mellan elev och lärare, eftersom digitala verktyg ger utrymme till bland annat snabbare feedback och direkt kontakt via mail. Detta möjliggör att läraren kan hjälpa eleverna mer och anpassa sin handledning för varje elevs behov, vilket är en ytterligare möjlighet. Det innebär att varje elev kan få individanpassat lärande, då lärare kan möta alla elevers olika behov och inlärningsstilar. På detta sätt kommer en större andel elever ha större chans att klara skolan oavsett behov. När lärare kan skräddarsy undervisningen för varje elev kan det leda till att elevernas motivation ökar eftersom deras självförtroende i skolan stärks, vilket i sin tur kan påverka elevernas läsförmåga och läslust.

5. Slutsats

Baserat på resultaten drar vi slutsatsen att digitala verktyg har en potential att främja elevers läslust och läsförmåga. Genom att använda olika typer av verktyg, applikationer och webbsidor utvidgas möjligheterna för resurser, skapandet av en varierad undervisning och uppgifter, samt en mer engagerad lärandemiljö. När elever tog del av internetbaserade verktyg så som onlinebokklubbar eller bloggar, ökade elevernas läslust och läsförmåga. Internetbaserade verktyg kan skapa roliga och intressanta lärmiljöer som stimulerar elevernas läslust. Genom olika applikationer kan eleverna uppleva att uppgifterna är motiverande vilket skapar engagemang och i sin tur främjar deras läslust. Applikationer kan också hjälpa elever som har lässvårigheter att göra läsningen enklare och roligare vilket motiverar eleverna till att vilja läsa. En digitaliserad miljö gör att eleverna är bekanta med verktygen som används vilket ger eleverna en positiv attityd till lärande och därmed engagerar sig och blir motiverade till läsning och inläring.

Att inkludera digitala verktyg i undervisningen gör att elever generellt blir mer motiverade i skolan. Undervisningen och uppgifterna blir mer varierade och anpassade för lärandemiljön som passar elevernas behov och inlärningsstil. Det ger eleverna en mer främjande undervisning som ökar elevernas engagemang och studiemotivation. Digitala verktyg ger också större möjligheter för lärare att kommunicera med eleverna.

Trots den positiva inverkan digitaliseringen har på elevers läslust måste man ha klart för sig att det kan förekomma olika utmaningar. En viktig del är att främja lärares digitala kompetens för att undervisningen ska bli så bra som möjligt och att eleverna kan utvecklas och motiveras.

Referenser

Abdulrahman, Al-muwallad, Ziad (2020) English as a foreign language (EFL) learners perceptions on the effectiveness of the internet to enhance their learning. Educating for the future. 8(3) S. 25-31. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1264593.pdf>

Al-bogami, Basmah, Elyas, Tariq. (2020) Promoting middle school students engagement through incorporating ipad apps in EFL/ESL classes. SAGE Open. 2020 S. 1-18. <https://journals-sagepub-com.proxy.mau.se/doi/pdf/10.1177/2158244020926570>

Blomgren, Jan (2016) *Den svårfångade motivationen: elever i en digitaliserad lärmiljö*. Göteborgs universitet. 78-91-7346-896-1 (pdf)

Braun, Virginia, Clarke, Victoria. (2006). *Using thematic analysis in psychology*. Qualitative. Qualitative Research in Psychology, 3(2) 77-101 <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Hutchison. C, Amy, Colwell, Jamie (2014) The potential of digital technologies to support literacy instruction relevant to the common core state standards. FEATURE ARTICLE. 2020 S. 1-18. <https://ila-onlinelibrary-wiley-com.proxy.mau.se/doi/epdf/10.1002/jaal.335>

Mohammadian, Amir, Sead, Amin, Shahi, Younes (2018) The effect of using video technology on improving reading comprehension of iranian intermediate EFL learners. 9(2) S. 17-23. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1178257.pdf>

Morgan, Hani (2014) Using digital story projects to help students improve in reading and writing. The university of southern Mississippi. 51(1) S. 20-26. <https://go-gale-com.proxy.mau.se>

Morgan, Hani (2015) Creating a class blog: A strategy that can promote collaboration, motivation, and improvement in literacy. The University of southern Mississippi. 51(1) S. 27-31. <https://go.gale.com/ps/i.do?id>

Revelle, Carol, Wilson-Youngblood, Audrey, Schneider Christine. (2020) Whats in your feed: Navigating the digital divide to advocate för diverse texts. 50(1) S. 14-19. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1304543.pdf>

Schreuder, Mary-Celeste, Savitz, Rachelle S. (2020). Exploring adolescent motivation to read with an online YA book club. Clemson University, Clemson, South Carolina. 59(3) S. 260-275. <https://www-tandfonline-com.proxy.mau.se/doi/epdf/10.1080/19388071.2020.1752860?needAccess=true>

Skolverket (2016) *Att läsa och förstå: läsförståelse av vad och för vad?*
<https://www.skolverket.se> (Hämtad 2023-12-27)

Skolverket. (2011). *Läroplan för gymnasieskolan*. Reviderad 2022. Skolverket
<läroplan-gy11-for-gymnasieskolan> (Hämtad 2023-11-24)

Skolverket. (u.å) *Svenska - Svenska. Gymnasiet* Skolverket.
<https://www.skolverket.se> (Hämtad 2023-12-11)

Svenska Akademiens Ordböcker. (2015) *Svenska Akademiens ordlista*.
<https://svenska.se/saol/?sok=lust&pz=1> (Hämtad 2023-12-14)

Tobar-munoz, Hendrys, Baldiris, Silvia, Fabregat, Ramon (2017) Augmented reality game-based learning: Enriching students experience during reading comprehension activities SAGE Open. 55(7) S. 901-936.
<https://journals-sagepub-com.proxy.mau.se/doi/pdf/10.1177/0735633116689789>

Bilagor

Bilaga 1: Sökord och engelska termer

1. Din frågeställning:

1. På vilka sätt kan digitala verktyg användas i skolan för att främja gymnasieelevers läslust?

2. Dina nyckelord/keywords:

Digitala verktyg

Läslust

Främja

gymnasium

3. Hitta synonymer och engelska termer till dina nyckelord/keywords

Digital tools	Reading	promote	upper secondary education
Digital resources	Reading pleasure	encourage	upper secondary school
multimodalitet		improve	secondary education
computers		Improvement	secondary school
ipads		Encouragement	high school
tablet			

Bilaga 2: sökningsöversikt

Datum	Databas	Sökord	Begränsningar (år, peer-review ...)	Antal träffar	Valda artiklar (utifrån relevans för frågeställning)
14/11	Swepub	(Digitala Verktyg) AND (Läslust) AND (gymnasium)	Peer Reviewed	4	0
15/11	Swepub	(Digitala Verktyg) AND (Läslust)	Peer reviewed	3	0

20/11	ERIC	reading* AND "digital tools" OR "digital resources" AND "upper secondary education" OR "upper secondary school" OR "secondary education" OR "secondary school" OR "high school" AND promot* OR encourag* OR improv*	Peer reviewed 2013-2023	11	2
20/11	Swepub	(multimodalitet) AND (Läslust)	Peer Reviewed	0	0
20/11	EBSCO via ERC	reading* AND "digital tools" OR "digital resources" AND "upper secondary education" OR "upper secondary school" OR "secondary education" OR "secondary school" OR "high school" AND promot* OR encourag* OR improv*	Peer reviewed 2013-2023	5	0

20/11	ERIC	reading* AND digital tools" OR "digital resources" OR computers OR ipads OR tablet AND "upper secondary education" OR "upper secondary school" OR "secondary education" OR "secondary school" OR "high school" AND promot* OR encourag* OR improv*	Peer reviewed 2013-2023	160	2
-------	------	--	----------------------------	-----	---

20/11	ERIC	reading* AND digital tools" OR "digital resources" OR computers OR ipads OR tablet AND "upper secondary education" OR "upper secondary school" OR "secondary education" OR "secondary school" OR "high school" AND promot* OR encourag*	Peer reviewed 2013-2023	53	2
-------	------	---	----------------------------	----	---

23/11	ERIC	reading* AND digital tools" OR "digital resources" OR computers OR ipads OR tablet AND "upper secondary education" OR "upper secondary school" OR "secondary education" OR "secondary school" OR "high school" AND promot* OR encourag* AND Language	Peer reviewed 2013-2023	30	3
23/11	Swepub	Den svårfångade motivationen: elever i en digitaliserad lärmiljö	Doktorsavhandling 2013-2023	2	1